PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2011/819/YUTP,

annettu 8 päivänä joulukuuta 2011,

Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Afrikan sarven alueelle

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan, 31 artiklan 2 kohdan ja 33 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unionin alueelliset toimet ovat tarpeen Afrikan sarven alueen monimutkaisiin ja toisiinsa kytkeytyviin haasteisiin vastaamiseksi.

(2) Alexander RONDOS olisi nimitettävä Euroopan unionin erityisedustajaksi Afrikan sarven alueelle 1 päivänä tammikuuta 2012 alkavaksi ja 30 päivänä kesäkuuta 2012 päättyväksi kaudeksi.

(3) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa olosuhteissa, jotka voivat huonontua ja jotka voisivat haitata Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa määriteltyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden toteuttamista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Nimitetään Alexander RONDOS Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Afrikan sarven alueelle 1 päivänä tammikuuta 2012 alkavaksi ja 30 päivänä kesäkuuta 2012 päättyväksi kaudeksi. Erityisedustajan toimeksiantoa voidaan jatkaa tai se voidaan päättää aikaisemmin, jos neuvosto unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta niin päättää.

Tässä erityisedustajan toimeksiannossa Afrikan sarvella tarkoitetaan Djiboutin tasavaltaa, Eritrean valtiota, Etiopian demokraattista liittotasavaltaa, Kenian tasavaltaa, Somaliaa, Sudanin tasavaltaa, Etelä-Sudanin tasavaltaa ja Ugandan tasavaltaa. Sellaisten kysymysten osalta, joilla on laajemmat alueelliset vaikutukset, mukaan lukien merirosvous, erityisedustaja pitää tarvittaessa yllä suhteita Afrikan sarven ulkopuolisiin maihin ja alueellisiin yhteisöihin.

Koska alueen toisiinsa kytkeytyvät haasteet edellyttävät alueellista lähestymistapaa, Afrikan sarven alueen erityisedustaja toimii kuullen tiiviisti Sudanin ja Etelä-Sudanin erityisedustajaa, jolla on edelleen päävastuu kummastakin maasta.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

1. Erityisedustajan toimeksianto perustuu Euroopan unionin, jäljempänä 'EU' tai 'unioni', Afrikan sarven aluetta koskevan politiikan tavoitteisiin edistää aktiivisesti alueellisia ja kansainvälisiä pyrkimyksiä kestävän rauhan, turvallisuuden ja kehityksen aikaan saamiseksi alueella. Lisäksi erityisedustajan on pyrittävä parantamaan Afrikan sarven aluetta koskevan EU:n monitahoisen sitoumuksen laatua, intensiteettiä ja vaikutusta.

2. Alkuvaiheessa pääpaino on Somaliassa, konfliktin alueellisessa ulottuvuudessa ja merirosvouksessa, jonka perussyy on Somalian epävakaus.

3. Somalian osalta EU:n politiikan tavoitteena on pyrkiä politiikan kaikkien välineiden yhteensovitetun ja tehokkaan käytön avulla edistämään Somalian ja sen kansan paluuta rauhan ja hyvinvoinnin tielle. Tätä varten EU tukee tehtävää, joka Yhdistyneillä kansakunnilla (YK) on uskottavan ja osallistavan somalialaisten johtaman poliittisen prosessin helpottamisessa, ja edistää edelleen aktiivisesti yhdessä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa Djiboutin rauhansopimuksen ja siihen sisältyvien siirtymäkauden jälkeisten järjestelyjen täytäntöönpanoa.

4. Merirosvouksen osalta erityisedustajan on edistettävä sellaisen johdonmukaisen, vaikuttavan ja tasapainoisen Somaliasta peräisin olevaa merirosvousta koskevan EU:n lähestymistavan kehittämistä ja täytäntöönpanoa, joka käsittää EU:n toiminnan kaikki osa-alueet, erityisesti politiikan, turvallisuuden ja kehityksen alat, sekä toimia merirosvouksen alalla EU:n puolesta keskeisenä keskustelukumppanina suhteessa kansainväliseen yhteisöön, itäisen ja eteläisen Afrikan sekä Intian valtameren alue mukaan lukien.

3 artikla

Toimeksianto

1. Afrikan sarvea koskevien EU:n politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on:

a) pitää EU:n tavoitteiden ja unionin asemaa koskevan paremman ymmärryksen edistämiseksi alueella yllä suhteita sen kaikkiin asianomaisiin sidosryhmiin, hallituksiin, olemassa oleviin alueellisiin viranomaisiin, kansainvälisiin ja alueellisiin järjestöihin, kansalaisyhteiskuntaan ja maastaan pois muuttaneisiin;

b) edustaa unionia asiaa käsittelevillä kansainvälisillä foorumeilla ja varmistaa EU:n kriisinhallinnalle ja -ehkäisylle antaman tuen näkyvyys;

c) rohkaista ja tukea tehokasta poliittista yhteistyötä ja taloudellista yhdentymistä alueella Afrikan unionin (AU) ja osa-alueellisten järjestöjen kanssa solmittujen EU:n kumppanuuksien avulla;

d) myötävaikuttaa Afrikan sarven aluetta koskevan EU:n politiikan täytäntöönpanoon tiiviissä yhteistyössä Euroopan ulkosuhdehallinnon, alueella toimivien unionin edustustojen ja komission kanssa;

e) edistää Somalian osalta ja sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen asianomaisten alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa aktiivisesti toimia ja aloitteita, jotka johtavat Djiboutin rauhansopimuksen ja sen siirtymäkauden jälkeisten järjestelyjen täytäntöönpanoon, tukien institutionaalisten rakenteiden kehittämistä, oikeusvaltiota ja toimintakykyisten hallintorakenteiden luomista kaikilla tasoilla, parantaen turvallisuutta, edistäen oikeutta, kansallista sovintoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä parantaen humanitaarisen avun pääsyä erityisesti Etelä- ja Keski-Somalian alueelle sellaisten toimien avulla, jotka koskevat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamista, turvaten humaanisuuden, puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja riippumattomuuden humanitaaristen perusperiaatteiden noudattamisen;

f) pitää yllä tiivistä ja aktiivista yhteistyötä Somaliaan nimitetyn Yhdistyneiden kansakuntien erityisedustajan kanssa, osallistua kansainvälisen Somalia-kontaktiryhmän työhön ja muihin asianomaisiin foorumeihin sekä edistää Somaliaa koskevaa yhteensovitettua ja johdonmukaista kansainvälistä lähestymistapaa mukaan lukien EU:n Somalian turvallisuusjoukkojen kouluttamiseen osallistumista koskevan Euroopan unionin sotilasoperaation (EUTM Somalia), EUNAFVOR Atalanta-operaation sekä Somaliassa toteutettavalle Afrikan unionin operaatiolle (AMISOM) edelleen annettavan EU:n tuen avulla ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;

g) seurata tiiviisti Somalian kriisin alueellista ulottuvuutta, mukaan lukien terrorismi, aseiden salakuljetus, pakolais- ja muuttovirrat sekä meriturvallisuus, merirosvous ja siihen liittyvät rahoitusvirrat;

h) merirosvouksen osalta seurata yleisesti kaikkia EU:n toimia Euroopan ulkosuhdehallinnossa, komissiossa ja jäsenvaltioissa sekä pitää yllä korkean tason poliittisia yhteyksiä alueen maihin, joihin Somaliasta lähtöisin oleva merirosvous vaikuttaa, alueellisiin järjestöihin, Somalian rannikon edustalla tapahtuvaa merirosvousta käsittelevään YK:n kontaktiryhmään, YK:hon sekä muihin keskeisiin toimijoihin merirosvousta koskevan johdonmukaisen ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan varmistamiseksi ja EU:n keskeisen aseman varmistamiseksi merirosvouksen vastaisissa kansainvälisissä toimissa. Tähän sisältyy EU:n aktiivinen tuki alueelliselle merenkulun voimavarojen kehittämiselle ja merirosvoja koskevalle oikeudelliselle käsittelylle sekä sen varmistaminen, että Somalian merirosvouksen perussyihin puututaan asianmukaisesti. Tähän sisältyy myös jatkuva itäisen ja eteläisen Afrikan sekä Intian valtameren alueelle annettava tuki sen merirosvouksen vastaisen strategian ja toimintaohjelman sekä Djiboutin käytännesääntöjen täytäntöönpanossa;

i) seurata poliittista kehitystä alueella ja edistää aluetta koskevan EU:n politiikan kehittämistä, myös siltä osin kuin kyse on Etiopian ja Eritrean rajakysymyksestä ja Algerin sopimuksen täytäntöönpanosta, Niilin altaan aloitteesta ja muista alueen huolenaiheista, jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen, vakauteen, vaurauteen, mukaan lukien tarve varmistua siitä, että hallitukset ovat vastuullisia tai tapaukset, joissa tapahtuu väkivaltaisuuksien puhkeaminen tai poliittinen hajoaminen;

j) seurata tiiviisti Afrikan sarveen vaikuttavia rajat ylittäviä haasteita, mukaan lukien humanitaaristen kriisien mahdolliset poliittiset ja turvallisuusvaikutukset;

k) osallistua EU:n ihmisoikeuspolitiikan toteuttamiseen Afrikan sarven alueella, myös seuraamalla kehitystä ja raportoimalla siitä sekä laatimalla tältä osin suosituksia; tähän sisältyvät ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevat ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta annetut EU:n suuntaviivat sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva unionin politiikka;

2. Toimeksiantonsa toteuttamiseksi erityisedustaja muun muassa

a) antaa neuvoja ja raportoi EU:n kantojen määrittelystä kansainvälisillä foorumeilla voidakseen ennakoivasti edistää Afrikan sarvea koskevaa kokonaisvaltaista EU:n toimintapolitiikkaa;

b) valvoo yleisesti kaikkia unionin toimia ja tekee tiivistä yhteistyötä kaikkien asianomaisten unionin edustustojen kanssa.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

2. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, jäljempänä 'PTK', ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii erityisedustajan ensisijaisena yhteytenä neuvostoon. PKT huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä tammikuuta 2012 alkavalla ja 31 päivänä joulukuuta 2012 päättyvällä kaudella on 670 000 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa avustajaryhmän muodostamisesta toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten voimavarojen asettamissa rajoissa. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvissa erityisissä poliittisissa ja turvallisuuskysymyksissä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmänsä kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää henkilöstön lähettämistä työskentelemään erityisedustajan kanssa. Sellaisen henkilöstön palkat, jonka jäsenvaltio tai unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto siirtää tilapäisesti työskentelemään erityisedustajan alaisuuteen, maksaa asianomainen jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Erityisedustajaa voivat avustaa myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämät asiantuntijat. Sopimusperusteisesti palvelukseen otetun kansainvälisen henkilöstön jäsenten on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaan tai -maiden kanssa. Jäsenvaltiot ja komissio antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuus

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä on noudatettava turvallisuussäännöistä EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseksi 31 päivänä maaliskuuta 2011 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2011/292/EY ([1]) vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

2. Unionin edustustot ja/tai jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan EU:n politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuullaan olevan maantieteellisen alueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla operaatiokohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen operaatioalueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat operaatiokohtaiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet samoin kuin operaation valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman;

b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on operaatioalueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutussuoja;

([1]) EUVL L 141, 27.5.2011, s. 17.

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen operaatioalueelle saapumista tai heti sille saapumisen yhteydessä operaatioalueelle annettuun riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla väliraportin ja toimeksiannon toteuttamista koskevan kertomuksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

1. Erityisedustaja raportoi säännöllisin välein suullisesti ja kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat kirjalliset raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi korkean edustajan tai PTK:n suosituksesta antaa kertomuksia ulkoasiainneuvostolle.

2. Erityisedustaja raportoi yhteensovitetusti Afrikan sarven alueella toimivien unionin edustustojen kanssa parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita, kuten unionin osallistumista uudistuksiin, unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat mukaan luettuina.

12 artikla

Toimien yhteensovittaminen

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yleistä poliittista yhteensovittamista ja auttaa unionin edustustojen päälliköitä varmistamaan, että kentällä käytetään kaikkia unionin välineitä johdonmukaisella tavalla EU:n poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet sovitetaan tilanteen mukaan yhteen unionin edustustojen, komission ja alueella toimivien muiden Euroopan unionin erityisedustajien, erityisesti Sudaniin ja Etelä-Sudaniin nimitetyn erityisedustajan ja Afrikan unioniin nimitetyn erityisedustajan, toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan alueella oleville jäsenvaltioiden lähetystöille ja unionin edustustoille.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita unionin edustustoihin ja jäsenvaltioiden lähetystöjen päälliköihin. Näiden on parhaalla mahdollisella tavalla pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa EUNAVFOR Atalanta -operaation joukkojen komentajalle ja EUTM Somalia -operaation komentajalle paikallista poliittista ohjausta sovittaen toimensa tiiviisti yhteen asianomaisten unionin edustustojen kanssa. Erityisedustaja ja EU-operaation komentaja kuulevat toisiaan tarvittaessa.

3. Erityisedustaja tekee tiiviisti yhteistyötä asianomaisten maiden viranomaisten, Yhdistyneiden kansakuntien, Afrikan unionin, Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (the Intergovernmental Authority on Development, IGAD), muiden kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien ja myös alueen kansalaisyhteiskunnan kanssa.

13 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin samalla alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja esittää neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta toimeksiannon päättyessä.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 8 päivänä joulukuuta 2011.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. DOWGIELEWICZ